

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ

ਸ਼ਨੀਵਾਰ, 17 ਦਸੰਬਰ 2022

ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਕੇਂਦਰ-ਰਾਜ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ

ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕਹਿਰ

ਦੁਨੀਆ ਭਰ 'ਚ ਜੇਲ੍ਹਾਂ 'ਚ ਡੱਕੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਇਸ ਸਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੁੱਜ ਗਈ। ਕਮੇਟੀ ਟੂ ਪ੍ਰੋਟੈਕਟ ਜਰਨਲਿਸਟ ਨਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਲਾਭਕਾਰੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਇੱਕ ਦਸੰਬਰ 2022 ਤੱਕ 363 ਰਿਪੋਰਟਰ/ਪੱਤਰਕਾਰ ਸਲਾਖਾਂ ਪਿੱਛੇ ਸਨ। ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਕੋਵਿਡ-19 ਤੇ ਯੂਕਰੇਨ ਜੰਗ ਦੇ ਦੋਹਰੇ ਸੈਂਕਟ ਦਰਮਿਆਨ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬੇਚੈਨੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੇ ਦਮਨਕਾਰੀ ਜਤਨ ਵਧਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਰਤ 'ਚ ਇਸ ਸਮੇਂ 7 ਪੱਤਰਕਾਰ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੈਰੇਟਰ ਦੇ ਆਸਿਫ ਸੁਲਤਾਨ, ਸੱਜਾਦ ਗੁਲ, ਗੌਤਮ ਨਵਲੱਖਾ, ਮਨਨ ਡਾਰ, ਸਿੰਦੀਕ ਕੱਪਨ, ਫਹਦ ਸ਼ਾਹ ਤੇ ਰੁਪੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਵੀ 7 ਪੱਤਰਕਾਰ ਜੇਲ੍ਹਾਂ 'ਚ ਬੰਦ ਸਨ। ਜਥੇਬੰਦੀ ਮੁਤਾਬਕ ਹਾਲਾਂਕਿ ਲੋਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨ (ਪੀ ਐੱਸ ਏ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਹੁੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਮਿਲਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਡੱਕੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੇਲ੍ਹਬੰਦ 7 'ਚੋਂ 6 ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਦਰਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ (ਯੂ ਏ ਪੀ ਏ) ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਕਰੜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ 7 ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ 'ਚੋਂ 3 ਬਿਨਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅੰਦਰ ਹਨ। ਆਸਿਫ ਸੁਲਤਾਨ ਤਾਂ ਸਵਾ ਚਾਰ ਸਾਲ ਤੋਂ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ 'ਚ ਯੂ ਏ ਪੀ ਏ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਮਿਲਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਅਪ੍ਰੈਲ 'ਚ ਪੀ ਐੱਸ ਏ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਯੂ ਪੀ 'ਚ 5 ਅਕਤੂਬਰ 2020 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੇਰਲਾ ਦਾ ਸਿੰਦੀਕ ਕੱਪਨ 2 ਸਾਲ 2 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਾਰਸ਼ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕਾਂਡ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਇੱਕ ਕਥਿਤ ਵੱਡੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਕੇਸ 'ਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਪਰ ਫਿਲਹਾਲ ਉਹ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਕੇਸ 'ਚ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਹੈ।

ਈਰਾਨ 'ਚ ਹਿਜਾਬ ਕਾਨੂੰਨ ਖਿਲਾਫ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦਰਮਿਆਨ 49 ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ 22 ਮਹਿਲਾ ਪੱਤਰਕਾਰ ਹਨ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਦਮਨਕਾਰੀ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਨ ਪਰ ਦਰਜ ਮਾਮਲੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਿੱਛੇ ਹਕੂਮਤੀ ਬਦਲਾਯੋਗੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਹੈ। ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੈਦ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਰਵਾਇਤ ਬਣ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਪ੍ਰੈੱਸ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁੱਟਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੁਨੀਆ ਭਰ 'ਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਫੇਕ ਨਿਊਜ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਵਰਗੀ ਰਣਨੀਤੀ ਵੀ ਅਪਣਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮੁਜਰਮਾਨਾ ਮਾਣਹਾਨੀ ਤੇ ਅਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਤੇ ਨਿਆਇਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਸੂਸੀ ਕਰਦਿਆਂ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਹਕੂਮਤੀ ਖੱਬੇ ਤੋਂ ਡਰੇ ਬਿਨਾਂ ਸੱਚ ਬਿਆਨ ਕਰਕੇ ਇਮਾਨਦਾਰਾਨਾ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 370 ਅਧੀਨ ਮਿਲੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਦੂਜੇ ਸੂਬਿਆਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰੱਟੇ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਕਰਮ ਬਰਸਟ

•ਏਰਨਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਉਪਰ ਸਿੱਧਾ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ, ਸਮਗਲਿੰਗ ਰੋਕਣ ਦੀ ਆੜ ਹੇਠਾਂ ਬੀ ਐੱਸ ਐੱਫ ਦੇ ਘੇਰੇ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਕਿੱਲਮੀਟਰ ਤੱਕ ਵੇਲਾਉਣ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਉਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨ, ਭਾਖੜਾ-ਬਿਆਸ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਬੋਰਡ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟਾਉਣ, ਹਰਿਆਣੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਥਾਨ ਉਪਰ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਇਮਾਰਤ ਤਾਮੀਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਹੀ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਰਾਜੀਵ-ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮਿੱਠਾਂ ਨੂੰ ਇਕਮੁਖਤ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਿਰਫ ਸਤਲੁਜ-ਯਮਨਾ ਲਿੰਕ ਨਹਿਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾ ਕੇ ਰੱਖਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਨੀਤੀਆਂ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਨਤਕ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ? ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਘੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਖਰਾ ਲਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਤਾਂ ਹਨ ਹੀ, ਸਗੋਂ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਦਰਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਪਲ ਰਹੀ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਉਗਾਸਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਨਤਾ ਵਿਚ ਪਸਰੀ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ 'ਬਿਖਾਰੀ' ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਵਜ਼ਨ ਹੈ, ਪਰੰਤੂ ਗੱਲ ਇਕੱਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੋਹਰੇ ਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹੋਣ, ਸੂਬਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕਾਰਨ ਪਾਸਕੂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ 1935 ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ ਹੀ ਸਿੱਧਾ ਹੋਇਆ ਰੂਪ ਹੈ। 1947 ਦੀ ਸੱਤਾ ਬਦਲੀ ਨਾਲ, ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਣਾਉਣ, ਯਜਣਵਾੜਾ ਸਾਹਿਬ ਰਿਆਸਤਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਮੁੜ ਮੁਜ਼ਾਰਿਆਂ ਵਿਚਲੀ ਕੜੀ ਅਥਵਾ ਤਜਰਗੀ ਵਿਚਲਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਕਈ ਪਾਕੋਟ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਰਫੀ ਖੇਤਰ ਅੰਦਰ ਨਵੀਆਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਧਾਰੇ ਅਤੇ ਪਸਾਰੇ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਸਿਆਸੀ ਮਹੱਲ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਗਲਪਟਣ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਵੇ। ਰਾਜਨੀਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਂਡੂ ਧਨਾਠੀ ਨੇ, ਮੋਹਰੀ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਉਪਰ ਕਬਜ਼ਾ ਜਮਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਆਈ।

1960ਵਿਆਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਅੱਧ ਵਿਚ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਉਭਾਰ ਨਾਲ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਖੁਦਮੁਖਤਾਰੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਕਈ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਦੇਖਣੇ ਪਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ, ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੰਗਾਲ ਉਹਨਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੋਹਰੀ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਖੁਦਮੁਖਤਾਰੀ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਵੱਡੇ ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਾਲੀ ਵਾਂਗ ਹੀ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਇਕ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਦੇਸ਼ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹੋਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਾਫੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਇਸ ਮੰਗ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੋਹਰੀ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਲੇਕਿਨ ਉਹ "ਵੱਖਰੇ ਸਿੱਖ ਰਾਜ" ਅਤੇ "ਰੋਮਲੈਂਡ" ਵਰਗੇ ਅਮੂਰਤ ਸੋਕਲਪਾਂ ਵਿਚ ਭਟਕਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੰਗ ਨੂੰ ਠੱਸ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦਾ ਸਿਰਫ ਡੀ.ਐੱਮ.ਕੇ. ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਸਤੰਬਰ 1969 ਵਿਚ ਰਾਜਮੰਨਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਰਾਜ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਾਲਣ ਲਈ ਤਿੱਖੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨੀ ਦਿਵਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਨ।

ਬਾਕੀ ਸੂਬਿਆਂ ਵਾਂਗ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਦੀ ਮੰਗ ਉਠਾਈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮਿੱਤਰ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਅਥਵਾ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਹੋਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ-ਵਾਰਦ ਜਥੇਬੰਦੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਕਾਫੀ ਪੇਚੀਦਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਸੀ। 1947 ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਜ਼ਮਮ ਅਜੇ ਹਰੇ ਸਨ। ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਗਲੇਰੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਕਿਸੇ "ਸਿੱਖ ਰੋਮਲੈਂਡ", "ਵਫਰ ਸਟੇਟ", "ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਖੁਦਮੁਖਤਾਰ ਖਿੱਤੇ" ਅਤੇ "ਖਾਲਿਸਤਾਨ" ਦੀ ਨਵੀਂ ਮੰਗ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਉਹ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਵੰਡ ਹੀ "ਦੋ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਬਦਨਾਮ ਸਿੱਧਾਂ" ਉਪਰ ਹੋਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਾ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਿਸੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਵੱਖਰੇ "ਸਿੱਖ ਰਾਜ" ਦੀ ਮੰਗ ਵਿਚ ਵੀ ਪਲਟ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਵੀ।

ਖ਼ੈਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਮਨਸਾ ਕੁੱਝ ਵੀ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਲੇਕਿਨ ਬੋਲੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਸੂਬਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਜਮਹੂਰੀ ਸੀ। ਪੇਂਡੂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਲੇਵੇਂ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕੇਂਦਰਕ ਵੀ ਵੱਡਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿਆਸਤਾਂ ਦੇ ਭੰਗ ਹੋਣ ਨਾਲ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵੰਡ ਲਈ ਚੱਲੇ ਘੋਲਾਂ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਰਾਜਿਆਂ ਅਤੇ ਮੁਜ਼ਾਰਿਆਂ ਵਿਚਲੀ ਕੜੀ ਅਥਵਾ ਤਜਰਗੀ ਵਿਚਲਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਕਈ ਪਾਕੋਟ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਰਫੀ ਖੇਤਰ ਅੰਦਰ ਨਵੀਆਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਧਾਰੇ ਅਤੇ ਪਸਾਰੇ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਸਿਆਸੀ ਮਹੱਲ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਗਲਪਟਣ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਵੇ। ਰਾਜਨੀਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਂਡੂ ਧਨਾਠੀ ਨੇ, ਮੋਹਰੀ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਉਪਰ ਕਬਜ਼ਾ ਜਮਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਢਾਵਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ

ਇਕ ਮੰਚ 'ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਣ ਨਾਲ ਭਾਸ਼ਾਈ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਇਮੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਬਲ ਮਿਲਣ ਨਾਲ 1966 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਬਣ ਸਕਿਆ। ਇਹ ਵੀ ਕੇਂਦਰੀ ਰਿਆਸਤ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਵਿਗਾੜ ਦਿੱਤੀ। ਅਹਿਮ ਮਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹੱਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਿੱਖਾਂ ਅੰਦਰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਵੈਲਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸੂਬਿਆਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਬਿਸਤਰਾ ਗੱਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਨਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਮਾਰਚ 1967 ਵਿਚ ਹੋਈ ਪਹਿਲੀ ਅਸੰਬਲੀ ਦੇਣ ਅਕਾਲੀ, ਜਨਸੰਘ ਅਤੇ ਸੀ.ਪੀ.ਐਮ. ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਗੱਠਜੋੜ ਨੇ ਜਿੱਤ ਲਈ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਈ, ਪਰੰਤੂ ਕਰੀਬ ਨੌਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਨੂੰ ਪਲੱਸ ਕੇ ਅਕਾਲੀ ਵਿਧਾਇਕ ਦਲ ਵਿਚ ਦੁਬੜ ਪੁਆ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ 25 ਨਵੰਬਰ 1967 ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਹਰਮਾਇਤ ਨਾਲ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤੀ ਦੇਰ ਟਿਕਣ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਫਰਵਰੀ 1969 ਵਿਚ ਡੇਰ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੁਬਾਰਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਗਏ, ਲੇਕਿਨ ਤੇਰਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਖੋਧੇ ਖੋਧੇ ਪਏ। ਇਸ ਵਯਾਹ ਦੇ ਭੰਗ ਹੋ ਜਾਣ ਪਿੱਛੋਂ 27 ਮਾਰਚ 1970 ਨੂੰ ਪੁਕਾਸ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਅਕਾਲੀ-ਜਨਸੰਘ ਮੰਡਲੀ ਤਾਕਤ ਵਿਚ ਆ ਗਈ, ਪਰ ਇਹ ਕਾਂਗਰਸੀ ਚਾਲਾਂ ਮੂਹਰੇ ਮਸਾਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਹੀ ਕੱਟ ਸਕੀ ਅਤੇ 14 ਮਾਰਚ 1971 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 356 ਹੇਠ ਇਸ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਕੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਫੇਰ ਮਾਰਚ 1972 ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਛੇਵੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੁਬਾਰਾ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆ ਗਈ।

ਇਸ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚੋਂ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿੱਖਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਬ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਕੇਂਦਰ ਦੀਆਂ ਕੁੱਟਲ ਚਾਲਾਂ ਮੂਹਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜਿੱਤ ਕੇ ਵੀ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨੀ ਹੋਣ ਨਾਲ ਹੀ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਸ ਖੱਥ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਅਭਾਗ ਸੂਬਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ 1947 ਦੀ ਸੱਤਾ ਬਦਲੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰੇ ਨੌਂ ਵਾਰੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਅਕਤੂਬਰ 1973 ਵਿਚ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਤਾ ਲਿਆਂਦਾ, ਲੇਕਿਨ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਮਾਹੋਰੀ ਕਮਲਪੁਣੇ ਨਾਲ ਗਲਤੀ ਇਹ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ 'ਬਾਣ' ਪਹਿਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮਤੇ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਖੁਦਮੁਖਤਾਰ ਰਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿਚ 'ਖਾਲਸੇ ਜੀ ਕਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੋਵੇ'।

ਇਕ ਮੰਚ 'ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਣ ਨਾਲ ਭਾਸ਼ਾਈ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਇਮੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਬਲ ਮਿਲਣ ਨਾਲ 1966 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਬਣ ਸਕਿਆ। ਇਹ ਵੀ ਕੇਂਦਰੀ ਰਿਆਸਤ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਵਿਗਾੜ ਦਿੱਤੀ। ਅਹਿਮ ਮਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹੱਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਿੱਖਾਂ ਅੰਦਰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਵੈਲਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸੂਬਿਆਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਬਿਸਤਰਾ ਗੱਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਨਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਮਾਰਚ 1967 ਵਿਚ ਹੋਈ ਪਹਿਲੀ ਅਸੰਬਲੀ ਦੇਣ ਅਕਾਲੀ, ਜਨਸੰਘ ਅਤੇ ਸੀ.ਪੀ.ਐਮ. ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਗੱਠਜੋੜ ਨੇ ਜਿੱਤ ਲਈ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਈ, ਪਰੰਤੂ ਕਰੀਬ ਨੌਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਨੂੰ ਪਲੱਸ ਕੇ ਅਕਾਲੀ ਵਿਧਾਇਕ ਦਲ ਵਿਚ ਦੁਬੜ ਪੁਆ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ 25 ਨਵੰਬਰ 1967 ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਹਰਮਾਇਤ ਨਾਲ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤੀ ਦੇਰ ਟਿਕਣ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਫਰਵਰੀ 1969 ਵਿਚ ਡੇਰ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੁਬਾਰਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਗਏ, ਲੇਕਿਨ ਤੇਰਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਖੋਧੇ ਖੋਧੇ ਪਏ। ਇਸ ਵਯਾਹ ਦੇ ਭੰਗ ਹੋ ਜਾਣ ਪਿੱਛੋਂ 27 ਮਾਰਚ 1970 ਨੂੰ ਪੁਕਾਸ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਅਕਾਲੀ-ਜਨਸੰਘ ਮੰਡਲੀ ਤਾਕਤ ਵਿਚ ਆ ਗਈ, ਪਰ ਇਹ ਕਾਂਗਰਸੀ ਚਾਲਾਂ ਮੂਹਰੇ ਮਸਾਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਹੀ ਕੱਟ ਸਕੀ ਅਤੇ 14 ਮਾਰਚ 1971 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 356 ਹੇਠ ਇਸ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਕੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਫੇਰ ਮਾਰਚ 1972 ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਛੇਵੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੁਬਾਰਾ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆ ਗਈ।

ਇਸ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚੋਂ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿੱਖਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਬ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਕੇਂਦਰ ਦੀਆਂ ਕੁੱਟਲ ਚਾਲਾਂ ਮੂਹਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜਿੱਤ ਕੇ ਵੀ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨੀ ਹੋਣ ਨਾਲ ਹੀ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਸ ਖੱਥ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਅਭਾਗ ਸੂਬਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ 1947 ਦੀ ਸੱਤਾ ਬਦਲੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰੇ ਨੌਂ ਵਾਰੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਅਕਤੂਬਰ 1973 ਵਿਚ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਤਾ ਲਿਆਂਦਾ, ਲੇਕਿਨ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਮਾਹੋਰੀ ਕਮਲਪੁਣੇ ਨਾਲ ਗਲਤੀ ਇਹ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ 'ਬਾਣ' ਪਹਿਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮਤੇ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਖੁਦਮੁਖਤਾਰ ਰਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿਚ 'ਖਾਲਸੇ ਜੀ ਕਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੋਵੇ'।

ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਮੰਗ ਵੀ ਕੱਢ ਮਾਰੀ ਕਿ "ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਖਿੱਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਆਪਣਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਖੁਦ ਘੜ ਸਕਣ।" ਇਸ ਖੁਦਮੁਖਤਾਰ ਰਾਜ ਕੋਲ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਾਮਲੇ, ਰੱਖਿਆ, ਕੌਮੀ ਅਤੇ ਦੂਰਸੰਚਾਰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣ। ਪਿੱਛੋਂ ਜਾ ਕੇ, ਅਕਤੂਬਰ 1978 ਵਿਚ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਅਕਾਲੀ ਦਲ-ਵੈਨੇਸਨ ਵਿਚ ਇਸ ਮਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਖੁਦਮੁਖਤਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਤਰਾਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਧਾਰਮਿਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 356 ਅਤੇ 365 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਖ਼ਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਤੇ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ ਸਾਰੇ ਸੂਬਿਆਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿਵਾਉਣਾ ਹੀ ਸੀ। ਬਾਕੀ "ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਬੋਲ ਬਾਲੇ" ਵਰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤਾਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਭਰਮਾਉਣ ਦੀ ਕਵਾਇਦ ਹੀ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਬਾਰੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਧੜਾ ਕਦੇ ਵੀ ਸੰਜੀਦਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ।

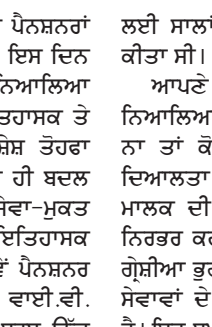
ਧਰਮ ਯੁੱਧ ਮੋਹਰੇ ਦੇ ਹੁੰਗਾਰੇ ਵਜੋਂ ਦਿਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਵੱਲੋਂ ਮਾਰਚ 1983 ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਰਾਜ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਲਈ ਬਣਾਏ ਸਰਕਾਰੀਆ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਕੋਈ ਠੱਸ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕੀਆਂ। ਤੌਰ ਵਿਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਨੁਝਾਅ ਨਿਰੋਲ ਦਰਸ਼ਨੀ ਅਤੇ ਲੀਪਾਪੋਚੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਲਾਭ ਇਹ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਧਾਰਾ 356 ਦੀ ਬਹੁਤੀ ਤੇ ਸੰਕੇਚਕੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਰਾਜਪਾਲਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣਾ, ਕਿਸੇ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰੀ ਬਲਾਂ ਦੀ ਤਾਇਨਾਬੀ, ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਠੱਸਣਾ, ਟੈਕਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਵਿੱਤੀ ਵਸੀਲਿਆਂ ਦੀ ਵੰਡ, ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਅਲਟਰਾਮੈਂਟ, ਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਲਾਨਾ ਯੋਜਨਾਵਾਂ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਕੀਮਾਂ ਲਈ ਗਰਾਂਟਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨੀਆਂ ਅਤੇ ਕਿਨੇ ਨੂੰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਾਮਲੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਨਜਿੱਠਣੇ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਰਾਜ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਦੋਸਤਾਨਾ ਸੰਬੰਧ ਬਿਠਾਉਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸੰਪੂਰਨ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸੰਪਰਕ : 94170-73831

ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਪੁਰਾਣੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਹੱਲੇ ਦੀ ਲੋੜ

17 ਦਸੰਬਰ ਦਾ ਦਿਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ 1982 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਰਬ-ਉੱਚ ਨਿਆਲਿਆ ਨੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਭੁਭਾ ਦੀ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦਿਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ 41ਵੇਂ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਸਵਾਗਤੀ ਜਸਟਿਸ ਵਾਈ.ਵੀ. ਚੰਦਰਬੁਝ, ਤਤਕਾਲੀ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਸਰਬ-ਉੱਚ ਨਿਆਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪੇਂਚਕੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਨਯੋਗ ਡੀ ਐੱਸ ਨਕਾਰਾ ਜੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਕੋਲੀ

ਇਹ 1982 ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਦਾ ਦਿਨ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਸਰਬ-ਉੱਚ ਨਿਆਲਿਆ ਨੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਣ ਅਤੇ ਮਹਿਮਾ ਦਿੱਤੀ ਗਰੰਟੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 17.12.1982 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸਵਰਗੀ ਡੀ ਐੱਸ. ਨਕਾਰਾ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਲਈ 'ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਦਿਵਸ' ਸੁਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਣ, ਇੱਜ਼ਤ ਅਤੇ ਮਹਿਮਾ ਦਾ ਲਿਆਉਣ

ਲਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਰਬ-ਉੱਚ ਨਿਆਲਿਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਖੇਰਾਤ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਦਿਆਲਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮਾਲਕ ਦੀ ਦਫਾ ਅਤੇ ਇੱਛਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਐਕਸ-ਗ੍ਰੇਸ਼ੀਆ ਭੁਗਤਾਨ। ਇਹ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਇਵਜ਼ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਭਲਾਈ ਦਾ ਉਪਾਅ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਜਵਾਨੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਭਰੋਸੇ 'ਤੇ ਮਾਲਕ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੁਢਾਪੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਧ-ਵਿਚਕਾਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁੱਝ ਮਹਿਕਮਿਆਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਨਾ-ਮਾਤਰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਘਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਘਰ ਦਾ ਖਰਚਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਸੰਸਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਘਰ ਦਾ ਰੱਟੀ-ਪਾਣੀ ਹੁਣ ਕਿੱਦਾਂ ਚੱਲੇਗਾ ? ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੈਸਲੇ ਨੇ

ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਖੇਡੇ ਲੈ ਆਏ। ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਸੁਗਾਤਾਂ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਿਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੀ ਬੈਂਕਟ ਹਾਲਾਂ ਤੇ ਮੋਰਿਸ ਪੋਲਸਾਂ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਉੱਪਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪਏ।

ਅੱਜ ਫਿਰ ਦਸੰਬਰ 1982 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੇ ਬੱਦਲ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਿਰ ਉਪਰ ਮੰਡਰਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ ਦਰਹਾਕਿਆਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਅਪ੍ਰੈਲ 2004 ਤੋਂ ਨਵੀਂ ਭਰਤੀ ਲਈ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਵਿਰੋਧੀ ਨਵੀਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਦੇ ਨਾਅ ਹੋਣ ਸਾਰੀਆਂ ਵਾਲਣਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਪੁਰਾਣੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਪੁਰਾਣੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਹਨ।

ਏਥੇ ਹੀ ਬਸ ਨਹੀਂ ਸਰਕਾਰ ਪੁੱਜੀਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇਜ਼ਾਰੇਦਾਰ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋ

ਰਹੀ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੀ ਦੇ ਨਾਅ ਹੋਣ ਚੰਗਾ ਜੀਵਨ ਜਿਊਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਕੁੱਝ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਟੌਤੀਆਂ ਕਰਨ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਜਾਂ ਰੋਕ, ਭਰਤੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਟੇ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁੱਕ ਕਰਨਾ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜੀਵਨ ਸਹਾਇਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣੀਆਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਵੱਲ ਕਦਾ ਪੁੱਟਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਟੈਕਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ, ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ, ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰ

ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਲਿਆ ਫੈਸਲਾ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ : ਸੁਖਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅੱਪਰਾ

ਗੁਰਾਇਆ (ਬਿੰਦਰ ਸੁਮਨ) ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਡਾਟਕੇ ਲਏ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਫੈਸਲਾ ਸਦਕਾ ਅੱਜ ਹਰ ਪੰਜਾਬੀ ਖੁਸ਼ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਸੁਖਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅੱਪਰਾ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਈ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਬਣ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਉੱਤੇ ਜ਼ੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਸ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੜ੍ਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁਤਾਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਣ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧੀ ਲਗਾਈ ਜਾ ਜ਼ੁਰਮਾਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਸਕੂਲ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੁ. ਅੱਪਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ ਕਿ ਹਰ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਸੁਖਦੀਪ ਅੱਪਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਾਣਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ ਕਿ 21 ਫ਼ਰਵਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਰੋਡਾਂ ਉੱਤੇ ਲਗਾਏ ਸਾਰੇ ਸਾਈਨ ਬੋਰਡ ਉੱਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਜਾਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ੁਰਮਾਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅੱਪਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ

ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਇਕ ਸੰਸਥਾ ਪੰਜਾਬੀ ਜ਼ਬਾਨ ਕਾਰਕੁਨ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆਈ ਜਾਂ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਕਾਰਜ ਹਰ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਮਹਿਕਮੇ ਚ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਨੈਟੀਵਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਨਬਿਨ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਗੂ ਡਾਕਟਰ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਿਸ਼ਵਾਚਾਰ ਚ ਦੇਣਗੇ। ਸੋ ਆਉ ਆਪਾਂ ਸਾਰੇ ਫਲਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਲਈ ਲਏ ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਬਣਦਾ ਆਪਣਾ ਬਣਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਈਏ ਅਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਪਣੀ ਮਾਤਰ ਭਾਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਈਏ। ਸੁਖਦੀਪ ਅੱਪਰਾ ਨੇ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲਈ ਲਏ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਕਰਕੇ ਦੱਸਿਆ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪੌਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

‘ਆਪ’ ਸਾਂਸਦ ਰਾਘਵ ਚੱਢਾ ਨੇ ਭੜਕਾਉ ਨਿਊਜ਼ ਚੈਨਲ 'ਤੇ ਬਹਿਸਾਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, (ਗੁਰਜੀਤ ਬਿੱਲਾ)—ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਪ) ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਨੇਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਰਾਘਵ ਚੱਢਾ ਨੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦੇ ਉਠਾਉਣ ਦੇ ਹੁੱਦੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਈ ਚੈਨਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਭੜਕਾਉ ਚੈਨਲਾਂ ਬਹਿਸਾਂ ਦਿਖਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭੜਕਾਉ ਬਹਿਸਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਚੈਨਲਾਂ 'ਤੇ ਕੱਢ ਸਰਕਾਰ ਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹਰਿਵੰਸ਼ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਆਪ ਜਨਨਲਿਸਟ ਹੋਰ ਹਨ ਅਤੇ ਖਬਰਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਊਜ਼ (ਖਬਰ) ਨਾਇਸ (ਆਵਾਜ਼ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ) ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਰਾਹਮਣ ਕੀਤਾ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਚੈਨਲ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਰਾਤ 11 ਵਜੇ ਤੱਕ ਭੜਕਾਉ ਬਹਿਸ ਕਰਦੇ ਕੇ ਮਾਨਸਿਕ

ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਫੈਲਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਚੱਢਾ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਾਹੀਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਮਾਨਸਿਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਫੈਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਭੜਕਾਉ ਨਿਊਜ਼ ਚੈਨਲਾਂ ਅਤੇ ਔਕਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ? ਆ ਰਹੀ ਹੈ? ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾਕਰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਪੱਲਾ ਝਾੜ ਗਏ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜੀ 3-ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਿਵਾਰਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਭੇਜਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਫਿਲਹਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਫ਼ਲਾਈਵਰ ਹੇਠਾਂ ਡਰੋਨੇਜ 'ਤੇ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ੇ 20 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਟਾ ਲਏ ਜਾਣ-ਐੱਸ ਡੀ ਐੱਮ

ਬਹਿਰਾਮ (ਅਵਤਾਰ ਕਲੇਰ) ਐੱਸ ਡੀ ਐੱਮ ਬੰਗਾ ਮੰਜਰ (ਡਾ.) ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਸਿੰਘ ਬੱਲ ਨੇ ਬੰਗਾ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਫ਼ਲਾਈਵਰ ਹੇਠਾਂ ਡਰੋਨੇਜ 'ਤੇ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੰਗਾ ਦੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਨੂੰ 20 ਦਸੰਬਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਕਬਜ਼ੇ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਐੱਸ ਡੀ ਐੱਮ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 20 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤਹਿਤ ਮਾਲ ਮਹਿਕਮੇ ਦੀ ਇਕ ਟੀਮ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਨਿਕਾਸ਼ੀ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਦੂਸਰੀ ਟੀਮ ਕਾਰਜ ਸਾਧਕ ਅਫ਼ਸਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਆਰਜ਼ੀ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਹਟਾਏਗੀ ਅਤੇ ਪੱਕੇ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਫ਼ਲਾਈਵਰ ਬੱਲ ਡਰੋਨੇਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਸਭ ਡਵੀਜ਼ਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਨ ਵਜ਼ਨਬੰਦ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ 20 ਦਸੰਬਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲਾਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਹਟਾ ਲੈਣਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੱਠ

ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦਿਨ ਤੱਕ ਵੀ ਕਬਜ਼ੇ ਨਾ ਹਟਾਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਨਿਯਮ ਮੁਤਾਬਕ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਆਪਣੇ ਦਫ਼ਤਰ 'ਚ ਬੰਗਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ਿਆਂ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਅ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਪਾਰਕਿੰਗ ਸਥੇਰੀ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਪੱਕੇ ਤੋਂ ਆਰਜ਼ੀ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਹਦਾਇਤ

ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ

ਆਚਮਪੁਰ (ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ)-ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਪਿੰਡ ਨੰਗਲ ਸਲਾਲਾ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚਿੱਲੋਂ 'ਤੇ ਗਲਾ ਰਕੋ ਉਸ ਦੀ ਪੱਕ ਉਤਾਰ ਕੇ ਕੇਸਾਂ ਤੇ ਰੋਗਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਇਕਵਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਸਲਾਲਾ ਸਮੇਤ ਤਿੰਨ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਆਚਮਪੁਰ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਬਾਣਾ ਆਚਮਪੁਰ ਵਿਖੇ 295 ਏ, 323, 341, 148 ਦੀਆਂ ਧਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਾਣਾ ਮੁੱਖੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਆਚਮਪੁਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉੱਕਤ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਚ ਏ ਐੱਸ ਆਈ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਕਪੂਰਥਲਾ (ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ)- ਭਿੰਡਟਾਰਾ ਵਿਰੇਧੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਬਾਣਾ ਭੁਲੰਠ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਪੂਰਥਲਾ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਸਹਾਇਕ ਸਬ ਇੰਸਪੈਕਟਰ (ਏ.ਐਸ.ਆਈ.) ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (899/ਕਪੂਰਥਲਾ) ਨੂੰ 5,000 ਰੁਪਏ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲੈਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਭਿੰਡਟਾਰਾ ਵਿਰੇਧੀ ਹੋਲਪਲਾਈਨ 'ਤੇ ਦਰਜ ਆਨਲਾਈਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਉਪਰੰਤ ਉਕਤ ਦੋਸ਼ੀ ਏ ਐੱਸ ਆਈ. ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨੇ ਉਸਦੇ ਲੜਕੇ ਬਾਰੇ ਪੁਲਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਦਰਜ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਬਦਲੇ 5,000 ਰੁਪਏ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੀ ਲਈ ਹੈ।

ਮੰਦਾਲੀ ਸਾਲਾਨਾ ਜੋੜ ਮੇਲਾ ਚਾਦਰ ਦੀ ਰਸਮ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤ

ਮੰਦਾਲੀ (ਗੁਰਮਨ) ਦਰਬਾਰ ਰੋਜ਼ਾ ਸ਼ਹੀਦ ਮੰਦਾਲੀ ਵਿਖੇ ਗੱਦੀ ਨਸ਼ੀਨ ਸਾਈ ਉਮਰੋ ਸ਼ਾਹ ਕਾਦਰੀ ਦੀ ਰਹਿਮਤਾਈ ਹੋਰ ਸਾਬਰ ਦਾਤਾ ਅਲੀ ਅਹਿਦ ਸ਼ਾਹ ਕਾਦਰੀ ਜੀ ਦਾ ਸਾਲਾਨਾ ਜੋੜ ਮੇਲਾ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਦਿਨ ਰੋਜ਼ਾ ਲੰਘਣ ਵਾਲਾ ਮੇਲਾ ਚਾਦਰ ਦੀ ਰਸਮ ਨਾਲ ਅਖਿਰ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਈ ਕੋਰ ਕਰ ਸਾਹ ਦਾਦਵਾਲਾ, ਜੀਤ ਬਾਬਾ ਰੁਕ਼ਤਾ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਸੰਤਾਂ ਮਹਾਪੁਰਖਾਂ ਨੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਜਿਸਦਾ ਕੀਤਾ। ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਨਾਮਵਰ

ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਲਖਵਿੰਦਰ ਵਡਾਲੀ, ਰਣਜੀਤ ਰਾਣਾ, ਰਮੇਸ਼ ਚੌਹਾਨ, ਬੁਟਾ ਮੁਹੰਮਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਅਸ਼ਹੂਰ ਕਵਾਲ ਪਰਟੀਆਂ ਨੇ ਦਰਬਾਰ 'ਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ। ਸਟੇਜ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਸੁਮੁੱਖ ਕਰਨ ਵੱਲੋਂ ਬਾਪੂਬੀ ਨਿਭਾਈ ਗਈ। ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਖੁਨਦਾਨ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤ ਵੱਲੋਂ 50 ਯੂਨਿਟ ਖੁਨਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਬੰਗਾ ਡਾ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸੁੱਖੀ, ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਬੰਗਾ ਮੋਹਣ ਲਾਲ, ਜਗਤਾਰ

ਨਲਹੋਟੀ ਵਿਖੇ ਮਿਲਕ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ

ਨੁਰਪੁਰ ਬੇਦੀ (ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਕਲੋ)-ਪਿੰਡ ਨਲਹੋਟੀ ਵਿਖੇ ਨੁਰਪੁਰਬੇਦੀ ਅਤੇ ਸਹਿਜੇਵਾਲ ਜਨ ਨੰਬਰ 12 ਵਿੱਚ ਮਿਲਕ ਪਲਾਂਟ ਮੋਹਾਲੀ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਐੱਮ ਪੀ ਐੱਸ ਅਤੇ ਐੱਮ ਪੀ ਏ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਕਲੋ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਮਿਲਕ ਪਲਾਂਟ ਮੋਹਾਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ। ਕਾਕਲੋ ਨੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਫੀਡਬੈਕ ਵਿੱਚ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੁੱਧ ਵੇਰਕਾ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸਹੀ ਕੀਮਤ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੀਡਲ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਦੀ

ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਆਉਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੁਆਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਇਸ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ ਕਾਰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਿਲਕ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਦਿਨ ਰਾਤ ਤਿਆਰ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਮਰਜ਼ੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਜਿੱਧਾ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤਹਿਦਰ ਸਿੰਘ ਡਿਪਟੀ ਮੈਨੇਜਰ, ਸੰਪੰਨ ਕੁਮਾਰ, ਸਕੱਤਰ ਸਿੰਘ ਗੋਰਾਲ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਤਿੱਲੋ ਐੱਮ ਪੀ ਐੱਸ, ਅਤੇ ਗੁਰਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਵ ਐੱਮ, ਵਿਕਾਸ ਪੁਰੀ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਾਰੇ ਐੱਮ ਪੀ ਏ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪੋਲਾ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ

ਨੁਰਪੁਰਬੇਦੀ (ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਕਲੋ)-ਬਣਾ ਹਲਮੁੱਖ ਸੁਭਾਅ ਸਭ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਹਰ ਵੇਲੇ ਚਿਹਰੇ ਤੋਂ ਨੂਰ ਵਰਸਦਾ, ਯਾਰਾਂ ਦਾ ਯਾਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪੋਲਾ ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਵਿਚਕਾਰ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਸਰਪੰਚ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਕਲੋ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਮਿਲਕ ਪਲਾਂਟ ਮੋਹਾਲੀ, ਜੀਵਨ ਕੁਮਾਰ ਸੰਜੂ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਪਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਚੌਧੀ, ਚਰਨਜੀਤ ਚੰਨੀ ਗੁਰਮੁਖ, ਪਰਮਜੀਤ ਪੰਮੂ ਗੋਚਰ, ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਬੋਕੀ, ਨੇਕੇਦਾਰ ਰਮਜੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਰਵੀ ਕੁਮਾਰ ਬੁਬਗੜ, ਡਾਕਟਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਚੌਧਾ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਮੂ ਸਰਪੰਚ, ਸਰਪੰਚ ਗੁਰਨੈਣ ਸਿੰਘ, ਡਾਕਟਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਖੋਖਲ, ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਕਾਕਲੋ, ਪੰਜਾਬ ਸਿੰਘ ਰੋਸ਼ਨਾ, ਜਨਰਲ ਸਿੰਘ ਗੁਨੂੰਗਾ, ਲਾਲਾ ਹਰੀ ਕਮਲ ਰੋਸ਼ਨਾ, ਰੋਸ਼ਨ ਕਮਲ ਆਦਿ ਨੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਭਾਰਤ ਜੋੜ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵਿਧਾਇਕ ਚੰਬੇਵਾਲ ਨੇ ਕੀਤੀ ਮੀਟਿੰਗ

ਮੋਹਟੀਆ (ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਭੁੰਗਰਨੀ)- ਪੰਜਾਬ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੇ ਉੱਪ ਨੇਤਾ ਵਿਧਾਇਕ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕ ਚੰਬੇਵਾਲ ਡਾ. ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਗ੍ਰਹਿ ਅਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਹਲਕਾ ਚੰਬੇਵਾਲ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਅਗੁਵਾਈ ਵਿੱਚ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਭਾਰਤ ਜੋੜ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਸਨਵਰੀ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤੀ ਗਿਆ। ਡਾ. ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਧ-ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਇਸ ਇਸ ਯਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਯਾਤਰਾ ਜੋੜ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਭਰਵਾਂ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੂਰਾ ਸਮਰਥਨ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ

ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਾ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੰਮ-ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਮ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਵਰਕਰਾਂ ਅਤੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਡਾ. ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਭਾਰਤ ਜੋੜ ਯਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਇਸਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੀਤਾ ਰਾਣੀ ਸਕਤੀ, ਸੁਦੇਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ ਸਰਪੰਚ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸੈਲ ਸਿੰਘ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ, ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬਲਕ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਡਾ. ਵਿਧਨ, ਡਾ. ਜਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼ਿਵਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਰੋਮੀ ਸਾਬਕਾ ਚੰਬੇਵਾਲ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਗੋਲਡੀ ਸਰਪੰਚ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਲਖਵਿੰਦਰ ਵਡਾਲੀ, ਰਣਜੀਤ ਰਾਣਾ, ਰਮੇਸ਼ ਚੌਹਾਨ, ਬੁਟਾ ਮੁਹੰਮਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਅਸ਼ਹੂਰ ਕਵਾਲ ਪਰਟੀਆਂ ਨੇ ਦਰਬਾਰ 'ਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ। ਸਟੇਜ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਸੁਮੁੱਖ ਕਰਨ ਵੱਲੋਂ ਬਾਪੂਬੀ ਨਿਭਾਈ ਗਈ। ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਖੁਨਦਾਨ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤ ਵੱਲੋਂ 50 ਯੂਨਿਟ ਖੁਨਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਬੰਗਾ ਡਾ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸੁੱਖੀ, ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਬੰਗਾ ਮੋਹਣ ਲਾਲ, ਜਗਤਾਰ

ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਲੱਗ ਰਹੇ ਜਨ ਸੁਣਵਾਈ ਕੈਂਪ-ਹਰਜੋਤ ਕੌਰ

ਭਲਾ (ਵਿੱਲੋ)-ਜਨ ਸੁਣਵਾਈ ਕੈਂਪ ਲਗਾ ਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ/ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਹੈ, ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕੈਂਪ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹਰਜੋਤ ਕੌਰ ਪੀ. ਸੀ. ਐੱਸ ਉਪ ਮੰਡਲ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੰਗਲ ਨੇ ਸੁਖਮਾਲ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਜਨ ਸੁਣਵਾਈ ਕੈਂਪ ਮੌਕੇ ਸੁਖਮਾਲ, ਸਹਿਜੇਵਾਲ, ਸੰਗਤਪੁਰ ਤੇ ਦਘੜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਲੋਕ ਆਮ ਤੌਰ

ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ/ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਹੱਲ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਖੁੱਫ਼ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੁਨਗਰ ਡਾ ਪ੍ਰੀਤੀ ਯਾਦਵ ਆਈ.ਏ.ਐੱਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕੈਂਪ ਨੂੰ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਪ ਮੰਡਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕੈਂਪ ਨਿਰੰਤਰ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਾਮਲੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਦੇ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਟਾਲ ਲਗਾ ਕੇ ਸੁਖੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਨਰਲ ਅਨਮੋਜਤ ਕੌਰ ਪੀ.ਸੀ.ਐੱਸ ਚੀਫ ਮਨਿਸਟਰਸ ਫੀਡਬੈਕ ਅਫਸਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਣਹੋਂਦ ਕਾਰਨ ਕਈ ਵਾਰ ਆਮ ਲੋਕ ਅਤੇ ਲੋੜਵੰਦ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ/ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਹੱਲ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਖੁੱਫ਼ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੁਨਗਰ ਡਾ ਪ੍ਰੀਤੀ ਯਾਦਵ ਆਈ.ਏ.ਐੱਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕੈਂਪ ਨੂੰ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਪ ਮੰਡਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕੈਂਪ ਨਿਰੰਤਰ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਾਮਲੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਦੇ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਟਾਲ ਲਗਾ ਕੇ ਸੁਖੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਨਰਲ ਅਨਮੋਜਤ ਕੌਰ ਪੀ.ਸੀ.ਐੱਸ ਚੀਫ ਮਨਿਸਟਰਸ ਫੀਡਬੈਕ ਅਫਸਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਣਹੋਂਦ ਕਾਰਨ ਕਈ ਵਾਰ ਆਮ ਲੋਕ ਅਤੇ ਲੋੜਵੰਦ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ/ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਹੱਲ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਖੁੱਫ਼ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੁਨਗਰ ਡਾ ਪ੍ਰੀਤੀ ਯਾਦਵ ਆਈ.ਏ.ਐੱਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕੈਂਪ ਨੂੰ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਪ ਮੰਡਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕੈਂਪ ਨਿਰੰਤਰ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਾਮਲੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਦੇ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਟਾਲ ਲਗਾ ਕੇ ਸੁਖੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਨਰਲ ਅਨਮੋਜਤ ਕੌਰ ਪੀ.ਸੀ.ਐੱਸ ਚੀਫ ਮਨਿਸਟਰਸ ਫੀਡਬੈਕ ਅਫਸਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਣਹੋਂਦ ਕਾਰਨ ਕਈ ਵਾਰ ਆਮ ਲੋਕ ਅਤੇ ਲੋੜਵੰਦ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ/ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਹੱਲ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਖੁੱਫ਼ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੁਨਗਰ ਡਾ ਪ੍ਰੀਤੀ ਯਾਦਵ ਆਈ.ਏ.ਐੱਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕੈਂਪ ਨੂੰ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਪ ਮੰਡਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕੈਂਪ ਨਿਰੰਤਰ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਾਮਲੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਦੇ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਟਾਲ ਲਗਾ ਕੇ ਸੁਖੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਨਰਲ ਅਨਮੋਜਤ ਕੌਰ ਪੀ.ਸੀ.ਐੱਸ ਚੀਫ ਮਨਿਸਟਰਸ ਫੀਡਬੈਕ ਅਫਸਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਣਹੋਂਦ ਕਾਰਨ ਕਈ ਵਾਰ ਆਮ ਲੋਕ ਅਤੇ ਲੋੜਵੰਦ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ/ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਹੱਲ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਖੁੱਫ਼ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੁਨਗਰ ਡਾ ਪ੍ਰੀਤੀ ਯਾਦਵ ਆਈ.ਏ.ਐੱਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕੈਂਪ ਨੂੰ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਪ ਮੰਡਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕੈਂਪ ਨਿਰੰਤਰ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਾਮਲੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਦੇ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਟਾਲ ਲਗਾ ਕੇ ਸੁਖੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਨਰਲ ਅਨਮੋਜਤ ਕੌਰ ਪੀ.ਸੀ.ਐੱਸ ਚੀਫ ਮਨਿਸਟਰਸ ਫੀਡਬੈਕ ਅਫਸਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਣਹੋਂਦ ਕਾਰਨ ਕਈ ਵਾਰ ਆਮ ਲੋਕ ਅਤੇ ਲੋੜਵੰਦ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ/ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਹੱਲ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਖੁੱਫ਼ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੁਨਗਰ ਡਾ ਪ੍ਰੀਤੀ ਯਾਦਵ ਆਈ.ਏ.ਐੱਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕੈਂਪ ਨੂੰ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਪ ਮੰਡਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕੈਂਪ ਨਿਰੰਤਰ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਾਮਲੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਦੇ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਟਾਲ ਲਗਾ ਕੇ ਸੁਖੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਨਰਲ ਅਨਮੋਜਤ ਕੌਰ ਪੀ.ਸੀ.ਐੱਸ ਚੀਫ ਮਨਿਸਟਰਸ ਫੀਡਬੈਕ ਅਫਸਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਣਹੋਂਦ ਕਾਰਨ ਕਈ ਵਾਰ ਆਮ ਲੋਕ ਅਤੇ ਲੋੜਵੰਦ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ/ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਹੱਲ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਖੁੱਫ਼ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੁਨਗਰ ਡਾ ਪ੍ਰੀਤੀ ਯਾਦਵ ਆਈ.ਏ.ਐੱਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕੈਂਪ ਨੂੰ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਪ ਮੰਡਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕੈਂਪ ਨਿਰੰਤਰ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਾਮਲੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਦੇ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਟਾਲ ਲਗਾ ਕੇ ਸੁਖੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਨਰਲ ਅਨਮੋਜਤ ਕੌਰ ਪੀ.ਸੀ.ਐੱਸ ਚੀਫ ਮਨਿਸਟਰਸ ਫੀਡਬੈਕ ਅਫਸਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਣਹੋਂਦ ਕਾਰਨ ਕਈ ਵਾਰ ਆਮ ਲੋਕ ਅਤੇ ਲੋੜਵੰਦ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ/ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਹੱਲ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਖੁੱਫ਼ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੁਨਗਰ ਡਾ ਪ੍ਰੀਤੀ ਯਾਦਵ ਆਈ.ਏ.ਐੱਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕੈਂਪ ਨੂੰ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਪ ਮੰਡਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕੈਂਪ ਨਿਰੰਤਰ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸ

ਚੋਟ ਡਿਉਟੀ ਦਾ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੰਗਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਐੱਸ ਡੀ ਐੱਮ ਦਸੂਹਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਮੰਗ-ਪੱਤਰ

ਡਿਉਟੀ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਵੱਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਨੂੰ ਅਧਾਰ ਕਾਰਡ ਨਾਲ ਲਿੰਕ ਕਰਨ ਦੇ ਕੰਮ 'ਚ ਰਹਿ ਗਏ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਜਾਂ ਚੋਟ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦੇ ਵੱਟਰਾਂ ਦੀ ਸਨਾਖਤ ਲਈ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸ਼ਰਪਾਂ, ਪੰਚਾਂ, ਨਬਰਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲਰਾਂ ਨੂੰ ਬੀ ਐੱਲ ਓ ਚੀ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। ਮਾਣਯੋਗ ਐੱਸ ਡੀ ਐੱਮ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੱਡੇ ਚਮਚ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ ਹੀ ਐੱਸ ਡੀ ਐੱਮ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਚੋਟ ਵਿੱਚ ਰਾਜਸ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਚੋਟ ਅਮਲੇ ਨੂੰ ਚੋਟ ਡਿਉਟੀਆਂ ਦਾ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਤੁਰੰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਹਿਤਾਂ 'ਚ ਪਾਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਵਫ਼ਦ 'ਚ ਹੋਰਨਾਂ 'ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਦਿਲਪੀਤ ਸਿੰਘ, ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਸਿੰਘ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਵਿਚਾਰ ਸਿੰਘ, ਉਸ਼ਾ ਰਾਣੀ, ਜਸਨੀ, ਚਿਰਮਿਲ ਸਿੰਘ, ਮਨਜੋਤ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਮਨਜੋਤ ਕੁਮਾਰ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਲੁਠੇੜੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ

ਕੀਤੇ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸਵਰਾਜ ਮਾਜ਼ਦਾ ਲਿਮਿਟਿਡ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਐੱਨ ਐੱਸ ਕਿਊ ਐੱਫ਼ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਆਏ ਮੋਬਾਇਲ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੂਚੀਆਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵਰਾਜ ਮਾਜ਼ਦਾ ਲਿਮਿਟਿਡ ਦਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੀਡੀਆ ਇੰਚਾਰਜ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਸਹਿਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੁਰਮਰ ਅਤੇ ਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ 'ਚ ਇਸ

1971 'ਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਤੇ ਹੋਈ ਜਿੱਤ ਸੰਬੰਧੀ ਮਨਾਇਆ ਵਿਸ਼ੇ ਦਿਵਸ

ਨੂਰਪੁਰ ਬੇਦੀ (ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ)- ਨੂਰਪੁਰ ਬੇਦੀ ਬੰਸ ਸਟੇਡ ਵਿਖੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਮੀਆਂ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਫੌਜੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਦਸੰਬਰ 16 'ਚ 16 ਦਸੰਬਰ 1971 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਜੰਗ ਦੌਰਾਨ ਹਰਾਇਆ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਮੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਮਾਤਾ ਦੀ ਜੈ, ਸ਼ਹੀਦ ਜਵਾਨ ਅਰਠ ਹਰੇ, ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾਏ ਗਏ। ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਗੋਰਵ ਰਾਣਾ ਤੇ ਭਾਕਟ ਦਵਿੰਦਰ ਬਸਾਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 1971 ਦੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ ਜਰਨਲ ਅਰੰਭਾ ਅੰਗੋ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜ ਦੇ ਜਰਨਲ ਨਿਆਸੀ ਨੇ ਹਾਰੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜੀਆਂ ਸਮੇਤ ਢਾਕਾ ਵਿੱਚ ਸਰੰਬਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਜਰਨਲ ਅਰੰਭਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਬਹੁਤ ਅੰਦਰ ਤੱਕ ਜਾ ਪਹੁੰਚੀ ਸੀ ਤੇ ਉਸੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾਇਆ ਗਿਆ ਇਲਾਕਾ ਵਾਪਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਯੁੱਧ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ ਵੀ ਕਾਫੀ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਵੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਮੰਦੇ ਨਜ਼ਰ ਸ਼ਹੀਦ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ

ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇੱਥੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦਿਵਸ ਦੀ ਯਾਦ ਮੌਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸੂਬੇਦਾਰ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਫੌਜੀ ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ ਰੋਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਫੌਜ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੁਰਗਮ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਮੌਸਮ ਦੌਰਾਨ ਯੁੱਧ ਲੜਨ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਰਤ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚਤਾਉਣੀਆਂ ਕਿਹਾ ਸਰਕਾਰੀ ਸਿਸਟਮ ਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਫੌਜੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸਰਕਾਰੀ ਤੇ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਦੇਰੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉੱਥੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਗੋਰਵ ਰਾਣਾ, ਡਾਕਟਰ ਦਵਿੰਦਰ ਬਸਾਤ, ਮਾਤਾ ਸਤਿਅੰਦਾ ਦੇਵੀ, ਸੂਬੇਦਾਰ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਲਸਾਣੀ, ਸਰਦਾਰ ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ ਫੌਜੀ, ਮਾਸਟਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸੈਣੀ ਮਾਜਰਾ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮੈਣੀ, ਅਸਵਨੀ ਰਾਣਾ, ਮਨਜੋਤ ਸਿੰਘ, ਭੁੱਖਣੀ ਮਾਸਟਰ ਕੁਲਦੇਵ, ਸਿੱਟੂ ਰਾਣਾ ਬਸਮੀ, ਮੋਹਨ ਕਾਲ ਪੰਚ, ਗੁਰਦੇਵ, ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਬਿੱਸਾ, ਸਮਾਂ ਇਲਾਕਾ ਵਾਸੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਮਨੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਨੇ ਪਿੰਡ ਮਹਿੰਦਵਾਨੀ 'ਚ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਬਾਰੇ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ

ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਕਾਸਮੈਟਿਕ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਫੈਟ ਫੈਕਟਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਕੇਂਦਰੀ ਵਾਤਾਵਰਨ ਮੰਤਰੀ ਕੁਪਿੰਦਰ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਟੀਮ ਵੀ ਪਹੁੰਚੀ, ਪਰ ਕੋਈ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਸਵਾਂ ਦਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਹਵਾ ਦੋਵੇਂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਕਤ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਟੀਮ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ।

ਸ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਧਰਨ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਤਿਵਾੜੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਵਾਤਾਵਰਨ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਉਠਾਇਆ ਸੀ।

ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਉਠਾਇਆ ਆਦਮਪੁਰ ਤੋਂ ਉਡਾਣਾਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ

ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਸਿੱਧੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਾਇਬਲਟੀ ਗੈਪ ਫੰਡਿੰਗ ਦੀ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਡਾਣਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਤਾਜ਼ਾ ਨਿਲਾਮੀ ਕਰਵਾਏਗੀ ਅਤੇ ਆਦਮਪੁਰ ਤੋਂ ਉਡਾਣਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਹਵਾਈ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੇਗੀ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਦੇ ਹੋਰ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਚੌਧਰੀ

ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੋਵਿਡ-19 ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਆਦਮਪੁਰ ਤੋਂ ਸਪਾਈਸ ਜੈੱਟ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਉਡਾਣਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਡੇਢ ਸਾਲ ਬੀਤ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਕੋਵਿਡ-19 ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਦਮਪੁਰ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ, ਮੁੰਬਈ ਅਤੇ ਜੈਪੁਰ ਲਈ ਉਡਾਣਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਰੁਟ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਖੇਤਰੀ ਨੈਕਵੀਟੀਵੀ ਸਕੀਮ - ਉਡਾਣ ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਦਮਪੁਰ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਦੁਆਰਾ ਖੇਤਰ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਡਾਣਾਂ ਰੁਕਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ, ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦਾ ਨਵਾਂ ਟਰਮਿਨਲ ਵੀ ਲਗਭਗ ਤਿਆਰ ਹੈ, ਪਰ ਉਡਾਣਾਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ।

ਮੀਜ਼ਲ ਰੁਬੇਲਾ ਸੰਬੰਧੀ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ

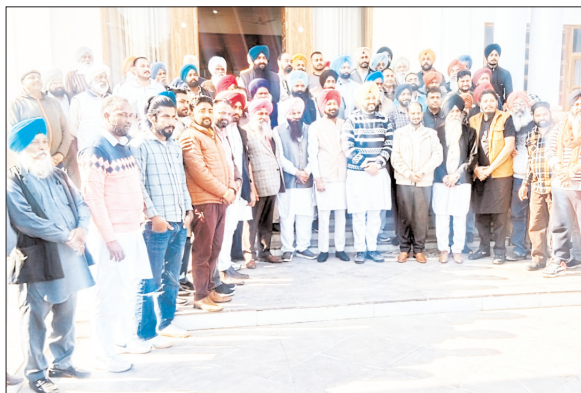

ਸ਼੍ਰੀ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ (ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕਾਲਾ)- ਡਾ. ਪਰਮਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਰੂਪਨਦੇਵ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਡਾ. ਗੋਬਿੰਦ ਟੋਡਨ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫ਼ਸਰ ਸੀ. ਐੱਚ. ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਦੀਪ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ/ਕਲੀਨਿਕ 'ਚ 'ਭਾਰਤੀ ਨਾਲ ਮੀਜ਼ਲ ਰੁਬੇਲਾ (ਖਸਰੇ) ਸੰਬੰਧੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਡਾ. ਗੋਬਿੰਦ ਟੋਡਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ

ਕਿਸੇ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਖ਼ੁਧਾਰ, ਸ਼ਰੀਰ 'ਤੇ ਲਾਲ ਦਾ ਮੋਹ, ਖਮੀਰੀ, ਨੱਕ ਵਗਣਾ ਅਤੇ ਲਾਲ ਅੱਖਾਂ ਲੱਛਣ ਹੋਣ ਤਾਂ ਇਹ ਮੀਜ਼ਲ ਰੁਬੇਲਾ ਦਾ ਸ਼ੱਕੀ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਗਿਰਫ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸਮੱ ਸਿਰ ਬਲੱਡ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖ਼ੂਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਮੈਂਸਲ ਪੀ.ਜੀ.ਐਚੀ ਡੀ.ਜੀ.ਐਚੀ ਵਿਖੇ ਡੀ.ਜੀ.ਐਚੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ

ਖਸਰਾ ਇੱਕ ਲਾਗ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਜਾਂ ਬਾਲਗ ਦੇ ਨੱਕ ਅਤੇ ਗਲ 'ਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਖਸਰੇ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਖੰਘਦਾ, ਡਿੱਕ ਮਾਰਦਾ ਜਾਂ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਫੂਫ਼ ਦੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਡਿਫਿਊਜ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਅੰਦਰ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਰੁਬੇਲਾ ਵਿੱਚ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ, ਜੋ ਆਰ.ਯੂ.ਵੀ ਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੌਛਣ, ਘੱਟ ਖ਼ੁਧਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੱਛਣਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਫੈਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ. ਆਰ.ਐਸ. ਰਾਣਾ, ਡਾ. ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਡਾ. ਐੱਸ. ਕੇ. ਬਸਰਾ, ਡਾ. ਵਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ, ਡਾ. ਸ਼ਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਹਰਦਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਲਾਕ ਐਕਸਟੈਨਸ਼ਨ ਐਂਜੂਕੇਟਰ, ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲਟੀਸਪੈਸ਼ਲ ਹਿਲਥ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਅਤੇ ਸ਼ਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਟੇਨੋ ਦਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦੀ 'ਭਾਰਤ ਜੋੜੋ ਯਾਤਰਾ' ਸੰਬੰਧੀ ਮਿੱਠੀ ਵਿਖੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਭਰਵੀਂ ਇਕੱਤਰਤਾ

ਮਿੱਠੀ (ਜੈਸੀ ਸਰਦਾਰ) - ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈ ਗਈ ਮਿੱਠੀ 'ਭਾਰਤ ਜੋੜੋ ਯਾਤਰਾ' ਜੋ ਕਿ ਜਨਵਰੀ 2023 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਸੰਬੰਧੀ ਬਲਾਕ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਭਰਵੀਂ

ਇਕੱਤਰਤਾ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੌਠੀ ਦੀ ਮਿੱਠੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਵਿਖੇ ਹੋਈ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਬਲਾਕ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਆਗੂ ਅਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਵੀਂ ਸਪੁੱਤਰ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਚੌਠੀ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ

ਰਿਹਾਣਾ ਵਿਖੇ ਆਸ਼ਾਦ ਕਿਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਦੋਆਬਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੀਟਿੰਗ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਿੰਘ ਚੌਠੀ, ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਖਰੜ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼ਰਮਾ ਟਿੱਕੂ "ਭਾਰਤ ਜੋੜੋ ਯਾਤਰਾ" ਦੇ ਹਲਕਾ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਨਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਵੀਂ ਅਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ "ਭਾਰਤ ਜੋੜੋ ਯਾਤਰਾ" ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਲਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਯਾਤਰਾ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਮੁੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਮਾਣ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਵੱਲੋਂ ਆਰੰਭੀ ਗਈ ਇਸ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਭਰਵਾਂ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦੀ "ਭਾਰਤ ਜੋੜੋ ਯਾਤਰਾ" ਨੂੰ ਮੁਲਕ ਭਰ 'ਚ ਮਿਲ ਰਹੇ ਭਰਵੇਂ ਹੁੰਗਾਰੇ ਤੋਂ ਸਿੱਧ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਮਿਸ਼ਨ 'ਮੇਰਾ ਕਾਰੋਬਾਰ-ਮੇਰੀ ਪਹਿਚਾਣ' ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸ਼ੁਰੂ

ਰਹਾਵਾ (ਡਾ. ਚਮਨ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਵੱਡਾ) ਜਿਲ੍ਹਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬਿਊਰੋ, ਕਪੂਰਥਲਾ ਵੱਲੋਂ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਬੇਰੋਜ਼ਗਾਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਣਬੱਧ ਉਪਾਲੇ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਤਹਿਤ ਡੀ.ਬੀ.ਈ. ਕਪੂਰਥਲਾ ਵੱਲੋਂ ਸਵੈ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਇਕੱਠ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਨਿਵੇਕਲੇ ਮਿਸ਼ਨ 'ਮੇਰਾ ਕਾਰੋਬਾਰ-ਮੇਰੀ ਪਹਿਚਾਣ' ਦਾ ਗਸਮੀ ਉਦਘਾਟਨ ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕਮ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡੀ.ਬੀ.ਈ. ਕਪੂਰਥਲਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਰੋਣਾਲ ਵੱਲੋਂ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਘਾਣਵਾਰ ਪ੍ਰਗਤੀ ਹੇਠ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪਬਲਿਸਿਟੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਲ੍ਹਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬਿਊਰੋ, ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਅਫ਼ਸਰ ਡਾ. ਵਰੁਣ ਜੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ

ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰਹਾਵਾ ਨਖ਼ਤ ਜੱਸਲ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਕੇ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਮਰੱਥੀ ਬੇਟ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰਹਾਵਾ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਉਹ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੰਭਾਲਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕਪੂਰਥਲਾ ਕਮ ਚੇਅਰਮੈਨ ਗਵਰਨਿੰਗ ਕੌਂਸਲ ਡੀ.ਬੀ.ਈ. ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਹੇਠ ਲਾਭ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਕਾਰਨ ਕੀਤੀ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਰਹਾਵਾ ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨਿਵੇਕਲੇ ਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਰੁੜਕਾ ਕਲਾਂ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਸੀਆਂ ਪਈਆਂ ਖਾਲੀ, ਲੋਕ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ

ਗੁਰਦਿੱਤਾ (ਬਿੰਦਰ ਸੁਨਮ) ਵੇਲੇ ਵੱਲੋਂ ਬਦਲਾਅ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਤੇ ਦਾਅਵੇ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਸੀਆਂ ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਖਾਲੀ ਕੁਰਸੀਆਂ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਇਸਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਸਿੱਧੇ ਹੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੱਲ ਕਰ ਹੋ ਗਾਂ ਜਲੰਧਰ ਦੀ ਫਿਲੌਰ ਤਹਿਸੀਲ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੇ ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਸਰ ਰੁੜਕਾ ਕਲਾਂ ਦੀ ਜਿੱਥੇ ਕੁਲ 41 ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 31 ਅਸਾਮੀਆਂ ਖਾਲੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਨਾਲ ਇਸ ਬਲਾਕ ਵਿੱਚ ਕਰੀਬ 50 ਪਿੰਡ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਭਾਵ 50 ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਕਾਜ 1 ਵਿਚਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤ ਸਕੱਤਰ ਦੀਆਂ 13 ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 10 ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਹਨ, 3 ਪੰਚਾਇਤ ਸਕੱਤਰ 50 ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਗੁਮ ਸਵਰਕਾਂ ਦੀਆਂ 5 ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 4 ਪਿੰਡ ਹਨ ਅਜਿਹੇ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਚੌਠੀ ਦੀ ਵੀ ਬਦਲੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚ 1

ਲੇਖਕਾਰ, 1 ਐਸ.ਸੀ.ਪੀ.ਓ., 1 ਗਰਾਮ ਸੇਵਿਕਾ, 1 ਸਟੈਨੋਗਰਾਫਿਕਲ ਅਤੇ 1 ਮੁੱਖ ਸੇਵਿਕਾ ਫੀਲਡ, 1 ਸੇਵਾਦਾਰ, 1 ਡਰਾਈਵਰ, 1 ਸੁਪਰਡੈਂਟ, 2 ਸੇਜੀ ਕਲਰਕ, 2 ਸਿਲਾਈ ਮੈਕੀਕਲ, 1 ਟੈਕਸ ਡਰਾਈਵਰ, 1 ਵੈਟਨਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, 1 ਮਾਲੀ-ਕਮ-ਚੌਕੀਦਾਰ, 1 ਸੇਵਾਦਾਰ, 1 ਸਵੀਚ-ਕਮ-ਵਾਟਰ ਕੋਰੀਅਰ ਅਤੇ 1 ਸੇਜੀ ਪਟਵਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਦੋਂ ਡੀ.ਬੀ.ਪੀ.ਓ. ਰੁੜਕਾ ਕਲਾਂ ਰਾਮ ਪਾਲ ਰਾਣਾ ਨੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਦੇ

ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਪੈਸ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਏ.ਡੀ.ਸੀ. ਵਿਕਾਸ ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਡੀ.ਡੀ.ਪੀ.ਓ. ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੀ.ਪੀ.ਐਚੀ.ਐੱਮ. ਦੇ ਆਗੂ ਤੇ ਰੁੜਕਾ ਕਲਾਂ ਤੋਂ ਸਾਬਕਾ ਸਰੱਬ ਮੇਲਾ ਸਿੰਘ ਰੁੜਕਾ ਅਤੇ ਜਮਜੁਗੀ ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਆਗੂ ਵਿਵ ਕੁਮਾਰ ਤਿਵਾੜੀ ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਬਜ਼ਬਾਜ ਦਿਆ ਕੇ ਸੱਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਸਾਰਾ ਚੌਠ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਮੜ੍ਹਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਰੁੜਕਾ ਕਲਾਂ ਬਲਾਕ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕਰਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਿੰਡ ਸੰਭ ਦੇ ਸਰਕਾਰ ਗੁਰਮੇਲ ਰਾਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਸੈਕਟਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਮਤੇ ਰੁਕੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਜਲਦੀ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਭਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਦੋਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹਲਕਾ ਫਿਲੌਰ ਤੋਂ ਇੰਚਾਰਜ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਪੰਮ ਕੁਮਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਲਦੀ ਹੀ ਪੋਸਟਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ ਦੀ 35 ਵੀਂ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ 'ਚ ਪੁੱਜਾ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਡੈਲੀਗੇਸ਼ਨ

ਤਿਰਸੂਰ (ਕੇਰਲ ਸੁਰਜੀਤ ਚੋਰ)-ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਡੈਲੀਗੇਸ਼ਨ ਕੁੱਲ ਹਿੰਦ ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ ਦੀ 35 ਵੀਂ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਲਈ 14 ਮੈਂਬਰੀ ਡੈਲੀਗੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾਕਟਰ ਕੁਲਦੀਪ ਤਨਵਰ ਸਕੱਤਰ ਰੁੱਤਮ ਬੋਸਲੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਤਿਰਸੂਰ ਪੁੱਜਾ। ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰ 'ਤੇ ਹੋ ਰਹੀ ਬਹਿਸ ਵਿੱਚ ਡੈਲੀਗੇਸ਼ਨ ਦੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਫਸਲ ਸੋਧ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਘਾਟਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦੀ ਖਾਤਰ ਸੋਧ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਦੀ ਬਾਂਹ

ਨਹੀਂ ਫੜੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੋਧ ਦੀ ਫਸਲ ਐਮ ਐਸ ਪੀ ਹੋਣਾ ਅਤੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਬਹਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਕਿ ਹਿਮਾਚਲ ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸਾਨੀ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੈਟਰਨ ਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਸਰਕਾਰ ਦੁੱਧ ਦੇ ਭਾਅ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਵੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਕਿਸਾਨ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਕਾਮਰੇਡ ਰਕੇਸ਼ ਸਿੰਘ, ਸਤਿਅੰਦਾ ਬਾਨ, ਦੇਵਕੀ ਨੰਦਨ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਧਾਰ, ਨਰਾਇਣ ਚੌਹਾਨ, ਪੂਰਨ ਚੌਹਾਨ, ਸੋਹਣ ਸ਼ਰਮਾ, ਸਤਪਾਲ, ਰਾਮ ਜੀ ਦਾਸ, ਰਜਿੰਦਰ ਪਿਆਰੇ ਨਾਲ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸਕੂਲਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ 'ਤੇ ਹਮਦਰਦੀ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ : ਪ੍ਰੋ. ਯੋਗਰਾਜ

ਮੋਹਾਲੀ ਗੁਰਜੀਤ ਬਿੱਲਾ) - ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਰੈਗਨਾਰੀਬਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ (ਰਾਜਾ) ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਚੇਅਰਮੈਨ ਪ੍ਰੋ. ਯੋਗਰਾਜ ਨਾਲ ਪੈਨਲ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ ਮਨਜੋਤ ਸਿੰਘ ਭੱਠੰਡ, ਸਹਾਇਕ ਸਕੱਤਰ ਬਾਰਵੀ ਰਵਜੀਤ ਕੌਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਰਜ ਸੰਚਾਲਨ ਸਾਧਾ ਅਤੇ ਐਂਟੀਕੋਰਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰੋ. ਯੋਗਰਾਜ ਨੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਰੈਗਨਾਰੀਬਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ (ਰਾਜਾ) ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਸੁਜੀਤ ਸ਼ਰਮਾ ਬੱਬਲੂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਾਜਾ ਵੱਲੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਮਾਰਚ 2023 ਦੀਆਂ ਪੀਪੀਐਫਾਂ ਦੇ ਅਠਵੀਂ, ਦਸਵੀਂ, ਬਾਰਵੀ ਦੇ ਬੋਰਡ ਮਿਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਐਂਟੀਕੋਰਪਸ਼ਨ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਸਟਾਫ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਅਤੇ ਅਬਜ਼ਰਵਰ ਦੀਆਂ ਡਿਉਟੀਆਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਪੀਪੀਐਫ ਕੇਂਦਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਕੂਲਾਂ ਕੋਲੋਂ ਸੈਂਟਰ ਲਈ ਸਿਹਤੀਜੀ ਜ਼ਰੂਰ ਲਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸੈਂਟਰ ਦੂਰ ਬਣਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਸੁਵਿਧਾ ਤੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵਾਧੂ ਸੈਕਸ਼ਨ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਾ ਕਾਫੀ ਪੇਚੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਸਰਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਭਾਵ ਜੇਕਰ ਸਕੂਲ ਵੱਲੋਂ ਆਰਥਿਕ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਸਿਕਸ਼ਨ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਸਾਇੰਸ ਅਤੇ ਕਾਮਰਸ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਬੇਲੋੜਾ ਭਾਣਾ ਲੈਣਾ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿਸ਼ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ

ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲੀ ਆ ਰਹੀ ਛੋਟ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ। ਨੌਸ਼ਨ ਓਧਨ ਸਕੂਲ ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਲਿਆਈਆਂ ਜਾਣ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ, ਨਾਨ-ਮੈਡੀਕਲ ਗਰੁੱਪ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਬੱਬਲੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜਾ ਵੱਲੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਓਧਨ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਧੀਨ ਪੀਪੀਐਫ ਕੇਂਦਰ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੈਂਟਰੀ ਸੈਂਟਰ ਕੋਲੋਂ ਸੈਂਟਰ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮਿਤੀ ਲੈ ਲਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸੁਵਿਧਾ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਪੀਪੀਐਫ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਈਓਟ ਸਕ

